

Hız. Peygamber ve İnsan Onuru

- Onur, can ve mal gibi dokunulmazdır. -

Müslüman kardeşini küçük görmesi kişiye kötülük olarak yeter. Her Müslüman'ın kanı, malı ve onuru diğer Müslüman'a haram (dokunulmaz)dır. (Müslim, Birr,32.)

- Mü'min, kardeşinin onurunu da korumalıdır. -

Her kim bir Müslüman'ın saygınlığının kaybolacağı, onurunun zayıflayacağı bir yerde yardımsız bırakırsa, Allah da onu kendisine yardım edilmesini arzu ettiği yerde yalnız bırakır. Kim de bir Müslüman'a onurunun zayıflayacağı ve saygınlığının yitirileceği bir yerde yardım ederse, Allah da ona kendisine yardım edilmesini arzu ettiği bir yerde yardım eder. (Ebu Davut, Edep,36.)

- Onur konusunda helalleşmek gerek -

Mal ve onur konusunda kardeşinde herhangi bir hakkı bulunup da bu dünyada onunla helalleşen kişiye Allah rahmet etsin. Çünkü kıyamette ne dinar ne de dirhem bulunur. Eğer o kimsenin iyilikleri varsa onlar haksızlık edilen kimseye verilir. Şayet sevapları yoksa haksızlık yapılan kimsenin günahları buna verilir. (Tirmizi, Sıfatü'l-Kıyâme,2)

- Kardeşinin anurunu korumak, kişiyi cehennemden korur -

Kim Müslüman kardeşinin onurunu savunursa Allah da kıyamet gününde onun yüzünden cehennem ateşini savar. (Tirmizi, Birr ve Sıla, 20)

- Birinin onuruna ilişmek, en büyük günahlardandır. -

Kişinin haksız yere bir Müslüman'ın onuruna dil uzatması, en büyük günahlardandır. (Ebu Davut, Edep,35.)

- İmkân olduğu halde borcunu ödemeyenin, onur dokunulmazlığı kalkar. -

Borcunu geciktiren varlıklı kimse, onurunu çiğnetmeye ve cezalanmaya müstahak olur (Ebu Davut,Kada' (Akdiyye), 29.)

- Onur uğruna yapılanlar sadakadır. -

Mü'minin onurunu korumak amacıyla yaptıkları, kendisi için sadakadır (Tayalisi,Müsned,1,237.)

- Şüpheli şeylerden sakınmak, dini ve onuru korur -

Helal belli, haram da bellidir. İki arasında bir takım şüpheli şeyler vardır ki, insanların çoğu bunları bilmezler. Her kim şüpheli şeylerden sakınırsa, dinini ve onurunu tertemiz tutmuş olur. (Buhari,İman,39)

- Onur kırmak haramdır. -

Usame b.Şerik şöyle demiştir: Bedevilerin Peygamber (s.a.v.) e: "Şu işi yapmakta bize bir günah var mıdır? Falan şeyde bize bir günah var mıdır?" diyerek sorularına şahit oldum. Peygamber (s.a.v.) onlara şöyle buyurdu: "Ey Allah'ın kulları! Allah sorduğunuz şeyleri işleyenlerden günahı kaldırmıştır. Ancak (din) kardeşinin onurundan bir şey kırpan kimse bu hükmün dışındadır. İşte günah olan budur (İbn Mace, Tıb,1.)

- Zalime hakkı haykırmak, onurun gereğidir. -

En erdemli cihat, zalim yöneticinin karşısında hakkı dile getirmektir. (Ebu Davud, Melahim,17)

- Gıybet ederek insan onurunu zedelemenin cezası büyüktür -

Rabbim (c.c.) beni Miraca çıkarttığında bakırdan tırnaklarıyla yüzlerini ve göğüslerini tırmalayan bir topluluk gördüm ve "Bunlar kim ey Ciril?" diye sordum. O: "Onlar (gıybet ederek) insanların etlerini yiyen ve onların onurlarına ilişkinlerdir" buyurdu. (Ahmet b. Hanbel, 3.224)

- Onurlu olmak, mü'minin en önemli özelliğidir -

Mü'min onurlu ve kerem sahibidir. (Ebu Davud, Edeb, 5)

- Dilenmek, onur kırıcı, vermek ise onur vericidir. -

Veren el, alan elden üstündür. Öncelikle geçimini sağlamakla yükümlü olduğun ailenin ihtiyaçlarını karşıla. Sadakanın en iyisi (kişinin karnı tok, sırtı pek iken karşılıksız verdiğidir. Allah çirkin işlerden uzak durmak isteyeniyi saygın/iffetli kılar; dilenmekten uzak durmak isteyeniyi de başkasına muhtaç etmez. (Buhari, Zekat, 18; Müslim, Zekat, 95)

- Mü'min'in onuru, kutsaldır. -

"Abdullah b. Amr, Resulullah (s.a.v.)'i tavaf ederken gördüğünü ve şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: " (Ey Kabe!) Ne kadar hoşsun, kokun ne kadar da güzel! Şânın hürmetin ne kadar da yüce! Ama canım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, Allah nezdinde müminin hürmeti (dokunulmazlığı), senin hürmetinden daha büyüktür." (İbn Mace, Fiten, 2.)

- Onur insanın özündedir -

İnsanlar tıpkı altın ve gümüş madenleri gibidir. Cahiliyede iyi olanlar, anlayışlı olduklarında İslâm'dan sonra da iyidir. (Müslim, Birr ve Sıla, 160)

- Her insan onurlu doğar -

Her doğan, fitrat üzerine doğar; sonra anası ile babası onu ya Yahudi ya Hıristiyan yahut Mecusi yaparlar. (Buhari, Cenaiz,92)

- Onur, babalarla değil, takva ile dir -

Allah, câhiliye gururunu ve atalarla övünme âdetini ortadan kaldırmıştır. 'Takva sahibi mümin' ve 'bedbaht günahkâr'(ayrımı vardır). İnsanlar Âdem'in çocuklarıdır, Âdem ise topraktan yaratılmıştır. (Tirmizi, Menakıb, 74)

- Onurlu kişi, insanlara azap etmez. -

"Kıyamet günü en çetin azap görececek kimseler, dünyada insanlara en çok işkence edenlerdir." (İbn Hanbel, IV,90.)

- Onurlu kişi, değerleri uğruna canını dahi verir. -

"Kim malını korurken öldürülürse şehittir, kim dini uğruna öldürülürse şehittir, kim uğruna öldürülürse şehittir. Kim ailesi uğruna öldürülürse o da şehittir." (Tirmizi, Diyât,21.)

- Onurlunun yemeği, elinin emeğidir. -

Hiç kimse elinin emeğinden daha hayırlı bir yemek yememiştir. (Buhari, Büyû',15)

Hız. Peygamber ve İnsan Onuru

- Onur, mal çokluğunda değil, gönül tokluğundadır. -

“ Zenginlik mal çokluğu değildir; asıl zenginlik gönül tokluğudur” (Buhari, Rikak, 15.)

- Ölmüşlerin onuru da korunmalıdır. -

“Ölülerinizin iyiliklerini anın, kötülüklerini dillendirmekten kaçınm.”(Ebu Davut,Edeb,42; Tirmizi, Cenâiz.)

- İnsanın dirisi de, ölüsü de saygındır. -

“Allah Resulü(s.a.v.)'inn yanından bir cenaze geçmişti, (hürmeten) hemen ayağa kalktı. Kendisine “O bir Yahudi'dir” denilince, Allah Resulü (s.a.v.): “ O da bir can değil mi?” buyurdu.” (Müslim,Cenaiz,81: Buhari, Cenaiz,49.)

- Onurlu yaratılan insan, kendi onurunu kaybetmemelidir. -

“Birgün Resulullah (s.a.v.) hutbesinde şöyle buyurdu: “Bakınız! Rabbim, bana öğrettiklerinden bilmediklerinizi bugün size öğretmemi emretti ve buyurdu ki: “ Bir kula verdiğim her mal helaldir. Ben kullarımın hepsini hanîf olarak (tertemiz bir fitrat üzerine) yarattım. Ama şeytanlar onlara gelerek kendilerini bu dinlerinden alıp götürdüler. Benim kendilerine helal kıldıklarımı, onlara yasakladılar...” (Müslim, Cennet, 63.)

- Mü'min, onurunu koruyandır -

"Mü'minin kendisini küçük düşürmesi uygun değildir." Ashâb: "O kendini nasıl küçük düşürür?" diye sordular. Resulullah (s.a.v.) : "Kendini altından kalkamayacağı sıkıntılı işlere sokar." buyurdu. (Tirmizi, Fiten,67)

- Onurlu olmak, hayâli olmaktır -

İnsanların ilk peygamberlikten beri duyageldikleri sözlerden biri: 'Utanmazsan dilediğini yap!' sözüdür. (Buhari,Ehadisu'l-Enbiya,54)

- Müslüman, daima onurlu davranmalıdır. -

Birbirinize buğz etmeyin! Birbirinize haset etmeyin! Ve birbirinize sırt çevirmeyin! Ey Allah'ın kulları kardeş olun! (Müslim, Birr,23)

- Onur, kalptedir ve kardeşliği gerektirir -

Müslüman müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu yardımsız bırakmaz, onu küçük görmez. Sonra üç defa kalbine işaret ederek "Takva buradadır" buyurdu. (Müslim, Birr, 32.)

- Onur, görünüşte değil, gönüldedir -

Allah sizin görünüşünüze ve mallarınıza bakmaz; lakin kalplerinize ve amellerinize bakar. (Müslim, Birr,34)

- Küs durmak, Müslüman onuruyla bağdaşmaz. -

Bir Müslüman'a kardeşine üç geceden fazla küsmesi helâl değildir. Birbirleriyle karşılaşırlar, o yüz çevirir; bu da yüz çevirir. Bunların en hayırlısı, ilk selâm verendir.” (Müslim, Birr, 25.)

- Zan, onuru zedeleyebilir -

Zandan sakının! Çünkü zan, sözün en yalanıdır. (Müslim, Birr, 28)

- Onuru zedeleyici tartışmalar ve şakalaşmalar yasaklanmıştır. -

Kardeşinle (düşmanlığa varan) tartışmaya girme, onunla (kırıcı şekilde) şakalaşma ve ona yerine getiremeyeceğin sözü verme. (Tirmizi, Birr, 58.)

- Bir toplantıda konuşulanların korunması, onurun korunması demektir. -

Sohbet meclislerinde konuşulan (özel) sözler birer emanettir. (Ebu Davud, Edeb,32)

- Gıybet ve iftira, onur kırıcı olumsuz davranışlardır. -

“Resulullah (sav) ashabına: “Gıybet nedir bilir misiniz?” diye sordu. Onlar: “Allah ve Resulü daha iyi bilir” dediler. Bunun üzerine Peygamber (sav): “ Kardeşini hoşlanmadığı bir şeyle anmandır!” buyurdu. “Ya kardeşimde o söylediğim durum varsa ne dersin? “ sorusuna ise, “ Söylediğin şey eğer onda varsa gıybet etmişindir. Şayet onda yoksa ona iftira etmiş olursun.” Cevabını verdi”. (Müslim, Birr, 70; Tirmizi, Birr, 23.)

- Birisini taklit etmek, onur kırıcı olumsuz davranışlardır.

Karşılığında bana dünyayı verseler bile kimsenin taklidini yapmak istemem. (Tirmizi, Sıfatu'l-Kıyame, 51.)

- Zulüm, en büyük onursuzluktur -

Resulullah'ın (s.a.v.)'ın naklettiğine göre Yüce Allah şöyle buyurur: Ben zulmü kendime ve kullarıma haram kıldım. O hâlde siz de birbirinize zulmetmeyin. (Müslim, Birr, 55)

- Düşman karşısında onurlu olunmalıdır -

Resulullah(s.a.v.) orduya bir komutan tayin ettiğinde ona özel olarak ve beraberindeki Müslümanlara Allah'a karşı takvalı olmalarını söyler ve şu hayırları tavsiye ederdi: Allah'ın adıyla ve Allah yolunda savaşın. Allah'ı inkâr edenlerle savaşın. Savaşın fakat hainlik yapmayın, zulmetmeyin, öldürdüğünüz kimselerin organlarını kesmeyin ve çocukları öldürmeyin! (Tirmizi, Diyât, 14)

- Tedbir, takva ve güzel ahlâk, onurluluktandır -

Tedbir gibi bir akıl, nefsi (şüpheli şeylerden) alıkoymak gibi bir vera, huy güzelliği gibi bir şeref yoktur. (İbn Mace, Zühd, 24)

- Onur, adaletli olmayı gerektirir. -

Sizden önceki ümmetleri ancak şu helak etmiştir: İçlerinde şerefli biri hırsızlık yaptığında onu cezasız bırakırlar, fakat zayıf kimseler aynı şeyi çaldığı zaman onlara ceza verirlerdi. Allah'a yemin ederim ki, Muhammed'in kızı Fatıma da hırsızlık etse, onu cezasız bırakmazdım. (Buhari, Ehadisu'ı-Enbiya, 54. Buhari, Hudud, 12. Müslim, Hudud, 8.)

- Anne Babaya sövmek, onursuzluktur. -

Bir kimsenin ebeveynine sövmesi büyük günahlardandır. Ashap: “ Ya Resulellah! Hiç insan ebeveynine söver mi?” dediler. Resulullah (s.a.v.): “Evet, kişi bir adamın babasına söver; o da onun babasına söver. (Adamın) anasına söver; o da onun anasına söver.” (Müslim, İman, 146.)